

Dit artikel is exclusief voor abonnees, maar we bieden het u gratis aan.

dS + DONDERDAG 14 MEI 2020 - OPINIES

<p id="U501966903262aB">Donald Trump tijdens zijn interview met 'Fox News': 'Amerika's slechtste president aan de voeten van het beeld van Amerika's beste president, Lincoln.' </p><p id="U501966903262IUF">afp</p>

Donald Trump tijdens zijn interview met 'Fox News': 'Amerika's slechtste president aan de voeten van het beeld van Amerika's beste president, Lincoln.'

© afp

Amerika is niet meer

Frans Verhagen ziet geen hoop meer voor de Verenigde Staten. Het land zoals we het kenden, bestaat niet meer. We moeten de gevolgen daarvan onder ogen zien.

Donald Trump is beangstigend, maar veel zorgwekkender is dat een aanzienlijk deel van de Amerikaanse samenleving zijn debilerende presidentschap accepteert. Ondanks een dagelijks regime van leugens, racisme, corruptie, ondermijning van de rechtsstaat, schending van de democratische normen en incom-

Lees De Standaard voor maar € 1! [Meer info](#)

FRANS VERHAGEN

Wie? Amerikajournalist. Zijn jongste boek is 'De Roosevelt. Vormgevers van de American Century' (Omniboek).

Wat? Door de combinatie van de coronacrisis en het presidentschap van Trump is het point of no return bereikt voor het land.

petentie, klinkt er geen woord van protest of zelfs maar een lichte vermaning in de kring van de mensen aan wie hij zijn macht dankt. Een president kiezen die fout blijkt te zijn, is één ding, een foute president tolereren en zelfs aanmoedigen door hem niet te corrigeren en nog eens vier jaar te geven, is heel wat anders.

Amerika is niet meer wat het geweest is. Het land dat de wereld leidde, dat een voorbeeld was van democratische waarden, genereus internationalisme en economische dynamiek is niet meer. Zelfs mensen die van het land houden, tot wie ik mezelf reken, moeten die conclusie trekken.

Het is niet de coronacrisis die tot deze bespiegelingen leidt, zelfs niet de vulgaire, haatzaaiende president die sinds januari 2017 in het Witte Huis zit. Het is ook niet alleen de schuld van de Republikeinen. Maar beide crises, of het samenvalen van beide, maken duidelijk dat we een point of no return hebben bereikt. Ik weet niet wat 'het nieuwe normaal' zal worden, maar Amerika is al heel lang niet normaal meer.

Zelfdestructie

Amerika vertoont veel kenmerken van een derdewereldland, zoals het beschamend lage niveau van de leiders. We kunnen een doorwrocht betoog opstellen over hoe het zover is gekomen. Hoe het rijkste land van de wereld stuitende armoede en ongelijkheid kent, niet in staat is te voorzien in de minimale behoeften van een beschaafde samenleving. Hoe beide partijen hun energie verspilden in destructieve cultuuroorlogen of identiteitscompetities en hoe ze het sociaal-economische beleid verwaarloosden. Hoe de politieke en economische elite vooral bezig was met zichzelf, met zelfverrijking en het systeem schandelijk misbruikte. Hoe vijftig jaar antioverheidsactivisme het orgaan dat een samenleving bijeenhoudt, heeft uitgekleed.

We kennen die lijst, ze valt eindeloos uit te breiden. Tot nu toe trokken we er geen conclusies uit. Maar nu dringen enkele vragen zich op. Is Amerika niet alleen zijn allure kwijt, maar ook zijn mojo? Is het land terminaal? Als grote rijken en leidende landen een levenscyclus hebben, zien we dan nu het bewijs dat de Verenigde Staten over hun hoogtepunt zijn? Het schouwspel van zelfdestructie is geen proces van vandaag of gisteren. Trump heeft het verval niet veroorzaakt. Hij is er het symptoom van en in zijn incompetentie ook het bewijs.

Zelfs landen op de weg omlaag kunnen nog een opflukking hebben van goed leiderschap dat de illusie geeft dat de *roetsj* kan worden gestopt. De verkiezing van Barack Obama, van alle presidenten sinds Harry Truman de meest beschaafde, meest gebalanceerde en meest competente, gaf hoop. Maar zelfs Obama kon geen ijzer met handen breken. Hij deed wat hij kon en hij is zelfbewust genoeg om te weten dat het beter had gekund, maar hij botste op de obstructie waartoe het Amerikaanse politieke systeem zich leent. Hoop ging verloren, sloeg om in cynisme.

Wortelkleurige zeurpiet

Misschien krijgt Amerika de politici die het verdient. De coronacrisis heeft opnieuw laten zien dat een niet gering deel van de Amerikanen ongelooflijk dom is. Je kunt ze van alles wijsmaken en er is een bende van kwaadwillende lieden die daar gebruik van maakt, president Trump voorop.

Het is verleidelijk te denken dat een andere president met meer fatsoen en meer communautaire idealen Amerika kan redden. Ik heb er een hard hoofd in.

Joe Biden zal het niet doen. Misschien kan zijn vicepresident het wel, misschien weet iemand het moment te grijpen en het land weer aan elkaar te knopen. Het

Het is verleidelijk te denken dat een andere president Amerika kan redden, maar Joe Biden zal het niet doen

Lees De Standaard voor maar € 1! [Meer info](#)

is nooit te laat voor optimisme, hoewel dat inmiddels nauwelijks realistisch lijkt.

Typierend genoeg onderstreepte Donald Trump het Amerikaanse verval door zijn bevriende omroep een interview te geven in het monument van Abraham Lincoln. Het beeld van Amerika's slechtste president gezeten aan de voeten van het gigantische beeld van Amerika's beste president was veelzeggend. Lincoln had als president maar één doelstelling, en dat was de Verenigde Staten bijeenhouden. Hij was bereid er alles voor te doen, zichzelf weg te cijferen, en zette zijn niet geringe intellect in om een goed resultaat te bereiken. Het kostte hem zijn leven.

Hoe klein en hoe kleinzielig toonde zich de wortelkleurige zeurpiet die zichzelf neerzette als de meest opgejaagde en tegelijk de meest succesvolle Amerikaanse president. Hoe groot was het contrast met de teksten die in het Lincoln-monument op de muren staan. Het is onwaarschijnlijk dat de 45ste president de 271 woorden – een dubbele tweet – van het Gettysburg Address kent, de legendarische toespraak van Lincoln. *Government of the people, by the people, for the people*: het zijn frases die hem vast vreemd zijn.

Historisch vandalisme

Een land koestert zijn mythes, zijn helden. In de buurt van Lincolns monument vinden we ook memorials voor George Washington, Thomas Jefferson en Franklin Roosevelt. Dat Donald Trump, in een daad van historisch vandalisme, zichzelf tussen die giganten plaatste, vertelt alles over de krimp die de Verenigde Staten ondergaat. Eens was het een groot land, die tijd is voorbij. Abraham Lincoln was de eerste Republikeinse president, hopelijk was de man aan zijn voeten de laatste Republikeinse president.

Laten we ons geen illusies maken. Amerika zoals we het kenden, is reddeloos verloren. Het is hoog tijd dat we de consequenties daarvan onder ogen zien en ons instellen op een wereld waarin we het zonder verlicht leiderschap moeten doen. Op dit moment schuift Amerika alles wat maar neigt naar internationale samenwerking terzijde. Misschien is het tijd om Amerika terzijde te schuiven? Klinkt dat overmoedig voor een wereld die niet gewend is de dingen zonder Amerika te doen? Misschien, maar we kunnen niet weglomen voor de harde werkelijkheid, want anders loopt die werkelijkheid weg met ons.

LEES MEER

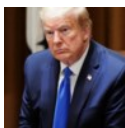
VANDAAG | Manafort uit cel dankzij corona (https://www.standaard.be/cnt/dmf20200513_04958406)

GISTEREN | Online zitting belastingen Trump: luisteren mag, kijken niet (https://www.standaard.be/cnt/dmf20200512_04956269)

12/05/2020 | Virus waart rond in Witte Huis (https://www.standaard.be/cnt/dmf20200511_04954700)

12/05/2020 | Hof beslist over Trumps belastingaangifte (https://www.standaard.be/cnt/dmf20200511_04954730)

11/05/2020 | 'China kan als boetedoening aan iedereen een vaccin leveren' (https://www.standaard.be/cnt/dmf20200510_04953406)

(<https://www.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html>)